

**Σύναξις τῶν
Ἁγίων
Ἑβδομήκοντα
Ἀποστόλων**

Περὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μᾶς πληροφορεῖ τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον στο ἰ κεφάλαιον: «Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. Ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτοὺς· ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Ὑπάγετε· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. Μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα, καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε· εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ ἐὰν ἦ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύετε ἐπ' αὐτὸν ἢ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει... καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». Τοὺς ἐξέλεξε ὁ Χριστὸς ὕστερα ἀπὸ τοὺς Δώδεκα, γιὰ νὰ βοηθοῦν τὸ σωτήριο ἔργο του καὶ νὰ διακονοῦν τὸ σχέδιο τῆς Θείας Οἰκονομίας.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, τῆς πρώτης χριστιανικῆς περιόδου, προσπάθησαν νὰ τοὺς ταυτίσουν σταχυολογώντας πρόσωπα τῆς Καινῆς Διαθήκης, κυρίως ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων καθὼς καὶ ἀπὸ τὶς Ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἡ πρώτη ἀπόπειρα καταρτίσεως καταλόγων τῶν ὀνομάτων τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων ἔγινε σὲ ἀντίδραση ἐνεργειῶν τῶν Γνωστικῶν, οἱ ὅποιοι εἶχαν ἀνορθόδοξη καὶ ἐσφαλμένη ἀντίληψη περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς ἀδιάκοπης ἀποστολικῆς διαδοχῆς καὶ ἀποσκοποῦσε νὰ προβάλλει πρόσωπα μὲ ἀναμφισβήτητο ἐκκλησιαστικὸ κύρος, πού ἦσαν ἄμεσα συνεχιστὲς τοῦ ἔργου τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ πρώτου Σχίσματος (867 μ.Χ.), ὅταν τὸ «παπικὸν πρωτεῖον ἐξῆλθεν πλέον τῆς θεωρητικῆς καὶ ἀορίστου μορφῆς τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε διετήρει καὶ ἔλαβε πρακτικὴν καὶ ὠρισμένην μορφήν ἐπικίνδυνον διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας», προβάλλονται ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν οἱ Ἑβδομήκοντα Ἀπόστολοι, σὲ ἀντίδραση σὺς γνωστὲς θέσεις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα.

Γι' αὐτό, ἂν καὶ ἕκαστος τῶν Ἀποστόλων ἐορτάζει σὲ τακτὴν ξεχωριστὴν ἡμέραν, ἡ Ἐκκλησία μας ὄρισε καὶ ἰδίαν ἡμέραν γιὰ τὴν κοινὴν ἐορτὴν αὐτῶν πού κακοπάθησαν γιὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Αὐτοὶ εἶναι:

1. Ἄγαθος, προφήτης, ὁ ὁποῖος προεφήτευσε τὴν σύλληψη τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ τὸν μέγα λιμὸ εἰς Ἱερουσαλήμ († 8 Ἀπριλίου).
2. Ἀκύλας, μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, μετὰ τῆς σζύγου αὐτοῦ Πρισκίλλης, μαρτυρικὰ τελειωθέντες († 14 Ἰουλίου, † 13 Φεβρουαρίου).
3. Ἀμπλίας, Ἐπίσκοπος Ὀδυσσουπόλεως (τῆς Μακεδονίας), ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἐγκατασταθεὶς καὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ἀναιρεθεὶς († 31 Ὀκτωβρίου).
4. Ἀνανίας, μαθητὴς τοῦ Κυρίου στὴ Δαμασκὸ, συναντήσας, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Κυρίου, τὸν Σαούλ (Παῦλο) τυφλωθέντα, τὸν ὁποῖο ἐθεράπευσε καὶ ἐβάπτισε. Ἐγένετο Ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, τελειωθεὶς διὰ λιθοβολισμοῦ († 1 Ὀκτωβρίου).
5. Ἀνδρόνικος, Ἐπίσκοπος Πανονίας († 17 Μαΐου, † 30 Ἰουλίου, 22 Φεβρουαρίου εὗρεσις Λειψάνων).
6. Ἀπελλῆς, Ἐπίσκοπος Σμύρνης († 10 Σεπτεμβρίου).
7. Ἀπελλῆς (ἕτερος ἢ ὁ προηγούμενος), Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Θράκῃ Ἡρακλείας († 31 Ὀκτωβρίου).
8. Ἀπολλώ(ς), Ἐπίσκοπος Καισαρείας († 8 Δεκεμβρίου).
9. Ἀπφία(ς) (ἢ Ἀπφίων): σαφῶς πρόκειται περὶ γυναίκα Ἀποστόλου, τὴν ὁποία ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολή: «καὶ Ἀπφία τῇ ἀγαπητῇ». Συνεμαρτύρησε μετὰ τῶν Ἀποστόλων Φιλήμονος, Ἀρχίππου καὶ Ὀνησίμου ἐπὶ Νέρωνος (φέρεται ὡς σύζυγος τοῦ Φιλήμονος) († 22 Νοεμβρίου, † 19 Φεβρουαρίου).
10. Ἀρίσταρχος, Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Συρίᾳ Ἀπαμείας, ἀποκεφαλίσθεις ὑπὸ Νέρωνος († 27 Σεπτεμβρίου, † 14 Ἀπριλίου).
11. Ἀριστόβουλος, Ἐπίσκοπος Βρετανίας, ἀδελφὸς τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα († 31 Ὀκτωβρίου, † 15 Μαρτίου).
12. Ἀρτεμᾶς, Ἐπίσκοπος Λύστρων († 30 Ὀκτωβρίου).
13. Ἀρχίππος, μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Κολοσσάς. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικὰ ὑπὸ Νέρωνος († 22 Νοεμβρίου, † 19 Φεβρουαρίου).
14. Ἀσύγκριτος, Ἐπίσκοπος Ὑρκανίας, ἐτελειώθηκε μαρτυρικῶς († 8 Ἀπριλίου).
15. Ἀχαϊκός, μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὴν Κόρινθο, ἐτελειώθηκε ἀπὸ λιμὸ καὶ δίψα († 15 Ἰουνίου).
16. Βαρνάβας ἢ Ἰωσῆς, Κύπριος τὴν πατρίδα, ἀπὸ τοὺς ἐλληνιστὲς Ἑβραίους τῆς νήσου καὶ ἀπὸ τῆ φυλῆ τοῦ Λευῖ. Ἀπὸ Ἰωσῆς, γιὰ τὸ γλυκύ του κήρυγμα, μετονομάσθηκε Βαρνάβας, που σημαίνει «υἱὸς παρακλήσεως». Συνέκδημος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον στὴν Ἀντιόχεια, Ἱερουσαλήμ, Ρώμη, Ἀλεξάνδρεια καὶ Κύπρον, ὅπου ἐλιθοβολήθηκε καὶ παραδόθηκε στὸ πῦρ. Εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου († 11 Ἰουνίου).
17. Γάϊος, Ἐπίσκοπος Ἐφέσου († 5 Νοεμβρίου).
18. Ἐπαινετός, Ἐπίσκοπος Καρθαγένης († 30 Ἰουλίου).
19. Ἐπαφρόδιτος (ἢ Ἐπαφρᾶς), Ἐπίσκοπος Κολοφῶνος ἢ Κολώνης ἢ Ἀδράκης († 8

- Δεκεμβρίου).
20. Ἐραστος, οἰκονόμος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων καὶ Ἐπίσκοπος Πανεάδος († 10 Νοεμβρίου).
  21. Ἐρμᾶς, Ἐπίσκοπος Φιλίππων ἢ Φιλιππουπόλεως († 5 Νοεμβρίου).
  22. Ἐρμῆς, Ἐπίσκοπος Δαλματίας († 8 Μαρτίου).
  23. Εὐβουλος, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 28 Φεβρουαρίου).
  24. Εὐδοκός, Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, διάδοχος τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου († 7 Σεπτεμβρίου).
  25. Ζακχαῖος, ἀρχιτελώνης τῆς Ἱερικῶν, τὸν ὅποιον ἐκάλεσε ὁ Κύριος († 20 Ἀπριλίου).
  26. Ζηνᾶς ἢ Ζήνων, Ἐπίσκοπος Διοσπόλεως τῆς Λαοδικείας († 27 Σεπτεμβρίου).
  27. Ἡρωδίων καὶ Ροδίων ἢ Ρόδιος, Ἐπίσκοπος Νέων Πατρῶν, ἀκόλουθος τῶν Ἀποστόλων, ἐτελειώθηκε μαρτυρικᾶς ὑπὸ Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν ἢ Ἐπίσκοπος Ταρσοῦ, ἀκόλουθος τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου στὴ Ρώμη, ἀποκεφαλίσθηκε ὑπὸ Νέρωνος μετὰ τοῦ Ὀλυμπᾶ († 28 Μαρτίου, † 8 Ἀπριλίου, † 10 Νοεμβρίου).
  28. Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφóθεος, ἀδελφός τοῦ Κυρίου καὶ υἱός Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος, συγγραφεὺς τῆς φερωνύμου Καθολικῆς Ἐπιστολῆς καὶ πρῶτος Ἱεράρχης Ἱεροσολύμων. Ὁ Ἅγιος ἐτελειώθηκε μαρτυρικῶς ὑπὸ Ἰουδαίων († 23 Ὀκτωβρίου καὶ Κυριακῆ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν).
  29. Ἰάκωβος ὁ Ἀλφαίου ἢ Ἀλφαῖος, ἀδελφός Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ († 9 Ὀκτωβρίου, † 26 Μαΐου).
  30. Ἰάσων, Ἐπίσκοπος Ταρσοῦ, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 29 Ἀπριλίου).
  31. Ἰούδας ὁ Ἰακώβου ἢ Θαδδαῖος καὶ Λεββαῖος, ἀδελφός κατὰ σάρκα τοῦ Κυρίου καὶ υἱός τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος, ἀδελφός δὲ γνήσιος Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου († 19 Ἰουνίου, † 21 Αὐγούστου).
  32. Ἰουνία(ς): πρόκειται περὶ ἄνδρὸς Ἀποστόλου, τὸν ὅποιον ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή: «ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλῶτους μου, οἵτινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις». Δυστυχῶς στοὺς Συναξαριστὲς ἐθεωρήθηκε ὡς γυναίκα, ἐνῶ σὲ πολλοὺς κώδικες γράφεται ὀρθῶς: «(Ἀνδρόνικος) συνεπόμενον ἔχων καὶ τὸν ὑπερθαύμαστον Ἰουνίαν». Καὶ τὸ δίστιχο μαρτυρεῖ: «Ἰουνία(ς) τέθνηκε μηνὶ Μαΐῳ, ὃς πρῶτος ἐστὶν εἰσιῶν Ἰουνίου» († 17 Μαΐου, † 22 Φεβρουαρίου – εὕρεση τῶν ἱερῶν λειψάνων).
  33. Ἰουστός ἢ Ἰωσήφ ἢ Βαρσαββᾶς ἢ Ἰησοῦς ἢ Ἰωσῆς, Ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως, ὁ σύμφηφος γενόμενος τοῦ Ματθίου, ὁ ἀδελφóθεος († 30 Ὀκτωβρίου).
  34. Καῖσαρ, Ἐπίσκοπος Κορώνης († 8 Δεκεμβρίου).
  35. Κάρπος, Ἐπίσκοπος Βερόης ἢ Βερούας τῆς Θράκης († 26 Μαΐου).
  36. Κηφᾶς († 8 Δεκεμβρίου).
  37. Κλήμης, Ἐπίσκοπος Σαρδέων ἢ Σαρδικῆς († 10 Σεπτεμβρίου).

38. Κοδραῖτος, Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικὰ στή Μαγνησία († 21 Σεπτεμβρίου).
39. Κουᾶρτος, Ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ (†10 Νοεμβρίου).
40. Κρήσικης, Ἐπίσκοπος Καρχηδόνος († 30 Ἰουλίου).
41. Λίνος, Ἐπίσκοπος Ρώμης μετὰ τὸν Ἀπόστολο Πέτρο († 5 Νοεμβρίου).
42. Λουκᾶς ἢ Λούκιος, Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Συρία Λαοδικείας, δάφορος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, «ὄν ὁ μακάριος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῇ μαρτυρεῖ» († 10 Σεπτεμβρίου).
43. Μᾶρκος, ὁ καὶ Ἰωάννης, Ἐπίσκοπος Βύβλου τῆς Ἀντιόχειας, διάφορος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ «οὗ ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσι μέμνηται» († 27 Σεπτεμβρίου).
44. Μᾶρκος (ἕτερος), ἀνεψιὸς τοῦ Βαρνάβα, Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, διάφορος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ προηγουμένου, «οὗ ὁ Ἀπόστολος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς μέμνηται» († 30 Ὀκτωβρίου).
45. Ματθίας, ὁ διὰ κλήρου ἀναπληρώσας Ἰούδα τὸν προδότη καὶ συγκαταριθμηθεὶς στοὺς Δώδεκα († 9 Αὐγούστου).
46. Νάρκισσος, Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικὰ († 31 Ὀκτωβρίου).
47. Νικάνωρ, διάκονος ἐκ τῶν ἑπτὰ, τελειωθείς τὴν αὐτὴ ἡμέρα μετὰ τοῦ ἀρχidiaκόνου Στεφάνου († 28 Ἰουλίου).
48. Νυμφᾶς, μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 28 Φεβρουαρίου).
49. Ὀλυμπᾶς, ἀκόλουθος τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου στή Ρώμη, ἀποκεφαλίσθηκε ὑπὸ Νέρωνος μετὰ τοῦ Ροδίωνος († 10 Νοεμβρίου).
50. Ὀνήσιμος, μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικὰ στοὺς Ποτίολους († 15 Φεβρουαρίου, † 22 Νοεμβρίου).
51. Ὀνησιφόρος, Ἐπίσκοπος Κολοφῶνος, συνεργὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 7 Σεπτεμβρίου, † 8 Δεκεμβρίου).
52. Οὐρβανός, Ἐπίσκοπος Μακεδονίας, ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἐγκατασταθεὶς καὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ἀναιρεθεὶς († 31 Ὀκτωβρίου).
53. Παρμενᾶς, διάκονος ἐκ τῶν ἑπτὰ († 28 Ἰουλίου).
54. Πατρόβας, Ἐπίσκοπος Ποτιόλων († 5 Νοεμβρίου).
55. Πούδης, ἀκόλουθος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὑπέστη μαρτυρικὸ θάνατο ἐπὶ Νέρωνος († 14 Ἀπριλίου).
56. Πρόχορος, διάκονος ἐκ τῶν ἑπτὰ, Ἐπίσκοπος Νικομηδείας, συνεργὸς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ στή συγγραφὴ τοῦ Εὐαγγελίου († 28 Ἰουλίου).
57. Ροῦφος, Ἐπίσκοπος Θηβῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικὰ († 8 Ἀπριλίου).
58. Σίλας, Ἐπίσκοπος Κορίνθου, συνεργὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 30 Ἰουλίου).
59. Σιλουανός, Ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης, συνεργὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 30 Ἰουλίου).
60. Σίμων ἢ Συμεὼν ἢ Κλεόπας, ὁ ἀδελφός, δεῦτερος Ἐπίσκοπος

- Ἱεροσολύμων, υἱὸς Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου. Ὁ Ἅγιος ἐσταυρώθηκε ἐπὶ Τραϊανοῦ († 27 Ἀπριλίου, † 30 Ὀκτωβρίου).
61. Στάχυς, Ἐπίσκοπος (πρῶτος) Βζαντίου, κατασταθεὶς ὑπὸ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου († 31 Ὀκτωβρίου).
  62. Στεφανᾶς, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 15 Ἰουνίου).
  63. Στέφανος, πρωτομάρτυρας καὶ ἀρχιδιάκονος. Ἐτελειώθηκε διὰ λιθοβολισμοῦ († 27 Δεκεμβρίου, † 2 Αὐγούστου, † 15 Σεπτεμβρίου).
  64. Σωσθένης, Ἐπίσκοπος Κολοφῶνος († 8 Δεκεμβρίου).
  65. Σωσίπατρος, Ἐπίσκοπος Ἰκονίου, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 10 Νοεμβρίου, † 29 Ἀπριλίου).
  66. Τέρτιος, Ἐπίσκοπος Ἰκονίου, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 30 Ὀκτωβρίου).
  67. Τιμόθεος, Ἐπίσκοπος Ἐφέσου, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τελειωθεὶς μαρτυρικά († 22 Ἰανουαρίου).
  68. Τίμων, διάκονος ἐκ τῶν ἑπτὰ, Ἐπίσκοπος Βόστρων, τελειωθεὶς μαρτυρικά († 28 Ἰουλίου).
  69. Τίτος, Ἐπίσκοπος Γορτύνης τῆς Κρήτης, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 25 Αὐγούστου).
  70. Τρόφιμος, ἀκόλουθος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὑπέστη μαρτυρικὸ θάνατο ἐπὶ Νέρωνος († 14 Ἀπριλίου).
  71. Τυχικός, Ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος ἢ Κολοφῶνος, ἀκόλουθος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου († 8 Δεκεμβρίου).
  72. Φιλήμων, Ἐπίσκοπος Γάζης, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τελειωθεὶς μαρτυρικά στὶς Κολοσσῆς ἐπὶ Νέρωνος († 19 Φεβρουαρίου, † 22 Νοεμβρίου).
  73. Φίλιππος, διάκονος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐκ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ὁ ὁποῖος ἐβάπτισε Σίμωνα τὸν Μάγο καὶ τὸν Εὐνούχο τῆς Κανδάκης († 11 Ὀκτωβρίου).
  74. Φιλόλογος, Ἐπίσκοπος Σινώπης, κατασταθεὶς ὑπὸ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου († 5 Νοεμβρίου).
  75. Φλέγων, Ἐπίσκοπος Μαραθῶνος. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικά († 8 Ἀπριλίου).
  76. Φουρτουναῖτος, μαθητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἐτελειώθηκε μαρτυρικά († 15 Ἰουνίου).